

ШУМАДИНКА,

ЛИСТЪ ЗА

КНЪИЖЕВНОСТЪ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издатель Любомиръ И. Ненадовићъ.

ТЕЧ. V. Овај листъ излази у Вторникъ и Четвртакъ на по табака, а у Суботу на табаку. Цѣна му е за три мѣс. 5, а за пола године 10. цванц. За огласе плаћа се одъврсте 5 крајц. за трипутъ. № 122.

В р а ч а р а.

(Продужено)

Гавриль одъ Ерменонъ лежао е већ у кревету и читао е неку књигу, коју е можда и сто пута прочитао. Насловъ њѣнъ нећемо да кажемо, да небы вакву предрасуду противъ Ханриєвогъ стрица узбудили.

Старый господинъ быо е сувъ као даска, лица жутогъ али глаткогъ. Њгове суве руке изгледале су фино и одлично.

Негда е быо онъ оно, што мы данасъ на гласу женкаромъ именуемо. Одъ то доба много е воде Сеномъ протекло. Онъ е принадлежао међу бегунце прве револуције. У време царства вратио се опетъ у отечество и неку часть иманя свогъ опетъ повратио. Збогъ тога е Гавриль и быо цару прилично одданъ, наравно по свомъ начину. Обичествовао е сирѣчь говорити:

Господинъ одъ Бонапарта заиста не быо рѣавъ човекъ. На мою честь!

Ханри е у њѣжнимъ годинама свога отца, Гавриловогъ млаћегъ брата, изгубио, те му е тако стриць тугторъ быо.

Име Гавриль овај е сасвимъ на чудесанъ начинъ добио. Њгова мати за много година не раћала, најпосле се заветуе, да ће прво дете именовъ оногъ ангела назвати, кои е Дѣви Маріи милость Божию блавестію.

Заветъ помогне. Детенце се роди и Гавриломъ назове.

Име е до усхићеня прилично плавогъ, руменомъ детету. А и као младићу доста е згодно было. Златна коса а плаве очи слагале су се съ именовъ, као да су зато башъ наручене быле.

По времену коса е оседила, образи си увенули и то утолико брже, уколико е безобзирнѣ лакомисленый господинъ са своимъ даровима газдовао. Па тако изиђе, да е њѣжно, примамливо име своје носіоцу као низъ бисера чекинявой животинѣици доликовало.

Наравно да самъ носіоцъ то не хтео увидити. Онъ е боио косу, носіо е лажне зубе, проводіо е свакояке майсторіе съ белиломъ, румениломъ и помадама, и заиста е држао себе іоштъ за оногъ лепушкатагъ Гаврила, кои е негда женске до изумленя доводио.

Осимъ тога уображавао е себи добрый господинъ, да онъ може као и у своимъ млаћимъ годинама, живити у свету као човекъ, кои сто иляда франака прихода има. Но онъ е исто тако имао прихода као што е и младъ быо.

Онъ се на много коцкао; држао е конѣ за утркиванѣ, и све е могуће чинио, да свой капиталъ савршено проферда.

Но зашто е живіо онъ у Санли-у? и шта е Ханри кодъ њѣга радіо?

То ће се одма казати.

У Паризу быо бы Гавриль најсмешнѣ буда-ла. У провинціи быо е баръ единственъ у свомъ виду. У Паризу небы се онъ могао са малимъ остаткомъ иманя свогъ држати. У провинціи пакъ могао му е њговъ годишній приходъ одъ осамъ иляда франака іоштъ изгледъ каквогъ богаташа давати, ако бы га само вѣшто употребљавао.

А и срце га е у Санли вукло. Нека старећа дама, маркиза одъ Д... едина е іоштъ лепомъ Гаврилу нешто вниманія поклоняла, кое е за њѣга доста ласкательно было, еръ та добро држећа се госпа одъ четрдесетъ и деветъ година, іоштъ е са многима млаћимъ обожательима окружена была.

Ханри врло е добро познавао слабости и погрешке старогъ господина, и нимало се не варао о њиной правой бои, ал' га е ипакъ волео одъ свегъ срца.

Гавриль га е воспитао, на му е зато благодаранъ быо.

Но осимъ привржености къ своме воспитателю, быо е іоштъ еданъ магнетъ, кои е младогъ господина за Санли везивао.

Госпоја одъ Бозе бавила се сваке године по осамъ месеціу у Валжансезу, она е имала дражестну

кѣрь, која е већ одавна Ханријевимъ срцемъ завладала.

IV.

Намештай стрица Гаврила одговарао е свомколицомъ његовомъ быћу и начину.

Небы нужно было старогъ дедака видети, него бы га могли познати по његовой околинѣ. Найвише ако бы се у полу преварили, и то гнѣздо држали за станиште какве за допаданѣмъ чезнеће старе жене.

Дуварови были су плавомъ свиломъ застрти, која и ако е одъ служителя најбрижљивѣе негована — већ е на више места грозила, да ће се прокловити, а уобште е сѣйность скорашности была изгубила.

Надъ креветомъ было е огледало. Завесе на прозорима были су истога качества и боје, као и застирка на дуваровима.

Едно канабе, две мале наслоняче, асталъ одъ прве ногъ дрвета и јоште нешто незнатногъ покућства завршивало е намештай.

Изображенѣ едне жене у любичастомъ кадифли раму налазило се кодъ огледала.

Полице на дувару садржаваше саксонске порцеланске фигурице и севрске шолнице.

Библиотека садржавала е највише до стотину свезки одъ Волтера, Парни-а, Буфлера Грекура, млађегъ Кребилъона.

Узъ то све кадъ се узме јоштъ задай различногъ мириса и тамјана, полуотворена писма на банку и некиј художественый непоредакъ, онда ће се имати савршена представа о соби, у кою е Ханри ушао.

Старый господинъ лежао е на кревету, као што е већ речено, съ књигомъ у руци.

Око главе была му е свилена цевна марама обмотана, и имао е на себи кошулю одъ батиста.

Изразъ лица быо му е у свему добаръ и прѣтанъ. Распустность е истина силу уображеня, али не и срце Гаврилово покварила. Да се е добровольно предао да представя старца, као што е и быо, онда се небы тако изображенъ старый господинъ његовогъ възпытаня и духа пуне живости выше лако нашао быо.

Како заръ си ме хтео мимоѣи, а да ми некажешъ ни добро вече? запята стриць.

Я самъ мыслю, да вы већ спавате, чико.

Ты добро знаешъ, да я пре едного сата никадъ заспати немогу. Шта е ново?

Башъ ништа.

Како е господа одъ Бозе.

Добро, само што одвише жели да васъ види.

Вальда си јој казао да самъ добыо позивъ, комъ насамъ могао одказати.

Како бы я то заборавио?

А госпођица?

Есте и остае дражестно девојче, лепо и любави достойно као анђель.

А ты?

Заръ морамъ топрвъ јоште и што особито казати, како ватрено за њомъ чезнемъ?

Седи мало кодъ мене, Ханри, па да се малко разговарамо.

Младый господинъ метне свой шеширъ на канабе и седне на край кровати.

Бли мати съ тобомъ говорила? запята старый стриць.

Говорила заиста есте, али нѣ о особитимъ дѣлима.

Али е она то намеравала. Баръ самъ е я тако разумео.

Збогъ Жилѣте?

Наравно. О рачунскимъ пословима заиста неће съ тобомъ разговарати.

Она ми е рекла при разстанку, да сутра опетъ дођемъ. Каже, да мора са мнома о особитимъ пословима разговарати. Да ли зна, да я њну кѣрь волемъ.

Какво е то будаласто питањъ, Ханри?

А ко бы јој то быо оддао.

Я.

А изъ когъ узрока вы сте ми то учинили, чико?

Прво, што е она то већ и безъ мене знала, друго што то никако нетре а вечна тайна да буде, ако желимо, да што уствари буде; а да изъ тога штогодъ буде већ е време за насъ обоицу.

За насъ обоицу? то я неразумемъ.

Лубезный мой синовче, одъ десетъ илада франака прихода, што си одъ твогъ отца наслѣдио, нешто се већ врло разпарчало. Разумешъ ли?

Не, стрице, едну точку неразумемъ. Како се може мое иманѣ уманьити, кадъ се я јоштъ нимало нисамъ задужио.

Ты си посредствомъ мене нешто прихода држави продао, мой синовче.

Дакле е вама требало новаца?

Наравно мени. Ова проклета маркиза одъ К. стае ме новчане жертве.

Да самъ я знао, стрице, да ће пуномоћства, која самъ подписао, на то служити, да се госпођи одъ К. новаца набави, я бы се чувао, да мое име неподпишемъ. Я башъ никаквогъ узрока немамъ, да се той госпођи удворавамъ.

Збогъ шесетъ илада франака толико речѣй просути, заръ е вредно?

Шесетъ илада франака, стрице, чине управо три десетиве мога иманя, чиста прихода иладу талира, кои самъ на жалость изгубио. И ако то тако узтрае, я ћу за три године савршено пропасти. Я самъ вамъ често говорио, чико, да васъ волемъ и почитуемъ одъ свегъ срца, и кадъ бы се съ вама морао споречкати, мени бы сасвимъ тежко было; но ипакъ се то неће моѣи мимоѣи, ако вы вашей разкоши и худима границу неположите. Вы више немате никаквогъ средства да великогъ господина представляте. Сблантайте се дакле према томе. Еръ зашто бы къ томе и мене упропаштавали? Кадъ бы то госпођа одъ Бозе знала, шта се догодило, она бы ми врата показала. А за любавъ Маркизе одъ К. несрећанъ постати, нѣ башъ нимало приамльиво.

(продужиће се)

ДОМАЊЕ И СТРАНЕ НОВОСТИ.

СРБИЈА.

Београдъ 26. Новембра. Патронъ Ньгове Княжеске Светлости, Свештеномученикъ Климентъ, юче е црковно прослављенъ у нашој саборној цркви, гди е при свештенодѣйствованю Господина Митрополита присуствовао Светлый Князь съ целомъ породичомъ, чиновничствомъ и многобройнимъ грађанствомъ. После божествене литургије ишло се на подворенъ и честитанъ Светломе Свечару.

АУСТРИЈА.

У Бечу 20. Новембра.

Кодъ госпоје баронице одъ Буркней, супруге Францускогъ посланика у Бечу, одпочео е юче свечанъ и саянъ дочекъ, кои ће се по дипломатскомъ обычаю три вечери узастопце продужавати. Између 8 и 10 сатиј увече врве по салонима госпоје баронице юче и данасъ господи и госпоје одъ выши и найвыши редова, којомъ приликомъ долазе господи у пуној униформи.

— Турскій посланикъ при крунисаню цара Александра у Москви, Мехмед-Кибризли-паша учинио е юче г. графу Буолу подворенъ, па е затимъ посетио и прве у Бечу бавећи се дипломате. Кибризли-паша врло е пријатанъ човекъ. Онъ ће се до прекоутра бавити у у Бечу, па ће после преко Тривста отићи у Цариградъ.

— Банъ хрватскій, баронъ Блацићъ, одъ дужегъ времена тешко болуе, а у последнъ време окренула му се болестъ сасвимъ на зло.

ФРАНЦУСКА.

У Паризу 17. Новембра.

Докъ се овде свакъ живыи почео надати скорашнѣмъ сазываню парискогъ конгреса, стижу намъ изъ Цариграда писма, коя сасвимъ другимъ духомъ дышу. „Пей“, кои свакадъ има поуздане дописе изъ Цариграда, явля, да е Францускій посланикъ, г. Тувенель поднео Порти едну озбыльну и опору ноту. У овой се изриче, да ће у случаю томъ, ако Порта неузактева повлаченъ енглеске флоте са црногъ мора и повлаченъ аустрийске войске изъ подунавски княжества, доћи една Француска флота предъ Цариградъ, и да ће Руси доћи предъ Карсъ. Истыи дописатель вели, како е притомъ изъ поузданогъ извора извѣштень, да се у Одеси млога войска прикупля.

Съ друге опетъ стране потврђую, да е болградско пытанъ дошло у новъ положай; говори се сирѣчь, да е Русія у нечемъ попустила; т. е. она е наумна одржати свое право на Болградъ и на Тобакъ, главно мѣсто бугарски населенъ, но да ће она, ако се конгресъ сабере, и ако се nebude могло доћи до споразумљенъ, дати у замѣну за Болградъ и Тобакъ друге предѣле Бесарабіе.

— Шпанскій посланикъ маршалъ Серано, кои осимъ свое плате има юштъ и гдне приватне доходке хтео е узети подъ кирію великолѣпну палату покойногъ барона Соломона Ротшилда у улицы „Лафитъ“, но рускій

князь Юсуповъ, чиновникъ при рускомъ посланству у Паризу преотео му е ову палату, за кою плаћа садъ князь Юсуповъ 80.000 Франака годишнѣ киріе.

Политичкій Прегледъ.

У последнъ време доносе намъ сви европски листови важне поединости о разнимъ околностима политичкимъ, кое очевидно пагубно дѣйствую на повѣрительне и приятельске одношае између досаданъ савеза европски, а нарочито између Француске и Енглеске. Растећемъ обестраномъ огорченю млого приноси и полемика политички листова, нарочито необуздана и огорчена вика енглеске пресе.

Но зато опетъ задуго се сумняло, о томе, да су Русія и Француска поднели заеднички выс. Порти едну сасвимъ равногласну ноту, односећу се на спорна пытаня и неспоразумљеня на истоку. Садъ пакъ уклонѣна е и ова сумня тимъ, што намъ дописи изъ Цариграда доносе вѣранъ слогъ ове ноте, кою су рускій посланикъ, г. Бутенѣвъ, и Францускій, г. Тувенель великомъ везиру Решид-паши, поднели. Овай млоговажный актъ гласи одъ речи до речи овако:

„Ньгово Величество, царъ, мой премилостивый господаръ, благоволили су заповедати ми, да одъ Н. В., великогъ везира, зактевамъ да се опредѣлено изясни о овимъ точками:

1. Што се тиче уређеня границе бесарабске. Пристае ли Порта, да се парискомъ конференціомъ реше тегабе, кое постое о той точки; или она можда воли да се те тегобе реше тако, да она на користь Русіе нетражи Болградъ, а Русія и Француска да їой добре стану да е змѣинъ островъ и дунавскій троугаль коначно нѣнъ?

2. Што се тиче заузимања подунавски княжества, кое юштъ трае. Несматра ли Порта да то значи нарушавати смисао и духъ 31. чланка парискогъ уговора? и не ли то двоструко очевидно отуда, што заузимањъ подунавски княжества чрезъ аустрийску войску противослови речи, кою е графъ Буоль дао на конгресу парискоме?

3. Што се тиче тога, што се юштъ бави енглеска ескадра на црномъ мору. Несматра ли Порта, да то противослови уговору одъ 1. Мая тек. г., којимъ е одређено да се за 6 месеціи, одъ дана, кадъ се потврди уговоръ парискій, сва енглеска, Француска и сардинска сила повуче са турске земль? а осимъ тога несматра ли Порта, да то штогодъ смета и извршеню уговора о морезузима, кои одъ 16 Октобра има опетъ вредити?

4. Найпосле што се тиче преустроєня подунавски княжества. Мысли ли Порта, да се дивани ad hoc смею сасвимъ слободно изяснити на користь територіалногъ и административногъ саединеня обои княжества, ако то саединенъ желе Власи и Молдавляни? и да ли ће та желе, кадъ дође предъ парискій конгресъ и кадъ овай ста-

не озбиљно о њој судити, наићи на какве сметњѣ одъ стране портине, као силе сизеренске?

Н. В. великій везиръ умољава се, да се што пре и опредѣлено изясни на ова питаня, која су садъ тако важна, да неће ни онъ то одрећи.

Б у т е њ њ ъ . Т у в е њ е љ .

— Изъ Смирне дошла е подъ 4. Септембромъ една вѣсть, која ће, ако се потврди, одъ највеће важности бити. По тој вѣсти отворила е петробуржка банкерска кућа „Стигилицъ и комп.“ команданту рускогъ у Шербургу у Француској стануюћегъ одѣлена флоте, адмиралу Беренсу, а јошть и другимъ вице-адмиралима и контр-адмиралима, кодъ смирнајске банкерске куће „Салзони, Лохверъ и друж.“ кредитъ одъ 45.000 фунтій стерлина (близу 450.000 фор. сребра) съ налогомъ да се за ту наплате одъ енглески банкера „Браће Лоринга“ у Лондону.

У Смирни немогу овај дођај никако себи да објасне, но уобште се мисли, да ће зацѣло доћи руска источна морска флота, да стане у Смирни, како бы се налазила близу Енглеске флоте, која е у Боспору јако подкреплѣна, и како бы тимъ начиномъ она на ову мо-трила.

У Смирни изводе и нагађаю о томе свашта, и изчекују съ нестрплѣнѣмъ далъ вѣсти и развитакъ овогъ догађаја.

Комисија за пловитбу по Дунаву, која ради у Галацу, већъ се, кажу латила мера да подпомогне пловитбу на ушћама Дунава. Француска шалуца „Алерто“ одређена е комисиомъ, да кодъ тако названы „ал-

гански“ прудова уреди особито куле, што ће светлити лађама кадъ плове, и да надгледа те куле. Та шалуца већъ е у послу. Мера та была е, веле, врло нужна, ер-бо су они, кои су лађама показивали путъ, были тамо скоро сасвимъ у рукама газда одъ кула, на кое нико не гледао шта раде. У исто време ће по налогу помешноте комисије и турскій еданъ паробродъ, машиномъ едномъ, којомъ се чисти вода одъ песка и други ковквквы сметня, дотерати „алганске“ прудове тако, да ће се отуда добити повољна послѣдица. Уобште пакъ као да на дотичномъ месту влада мишленѣ такво, да скиданѣ „алгански“ прудова неће ни садъ нити икадъ стати врло много труда и трошка. Да се затвори каналъ еданъ, кои одъ руске стране утиче у сулинско ушће, и да се макаръ еданпутъ, али изъ темеля расчисти што има сметня, то се сматра за довольно средство, да се она цѣль постигне. У осталоме комисија е јошть 1. ов. мес. оташла изъ Галаца на ушће св. Ђорђа, да њѣга и килијанскій каналъ извиди.

ТЕЛЕГРАФСКЕ ДЕПЕШЕ.

У Бомбаю 22, Октобра.

Военный походъ Енглеца у персійскій морскій заливъ састояће се изъ 40 лађа.

У Паризу 20. Новембра.

Изъ Мадрида являю, да е уважена оставка Лус-Розаса и Конхе, гувернера шпанскогъ острова Кубе (у западно-индійскомъ мору).

О Г Л А С И.

Подписана узима честь явити почитаемомъ публикуму, да е рада примити на науку женску децу у свакомъ женскомъ раду, а особито што се тиче шва кошуля и альбина. Исто тако прима сваку **наручбину у шву кошуля и альбина** по найумеренію цену.

ЕФИМИЯ БАРБУЛОВИЊЪ
удовица, у господской улии, у кући
г. Ђорђа Цимића.

ЦИРКУЛАРЪ.

Долеподписани узимамо честь явити, да смо досада постоећу нашу ортачку трговину подъ фирмомъ Тркићъ и Ковачевићъ, по прѣятельскомъ договору, коначно разрѣшили, и да е првоподписаный одъ насъ приміо на себе како трговину, тако и цело приманѣ и даванѣ а другоподписаный е одъ свега оду, стао. — Првоподписаный извешта-

ваюћи, да ће у будуће трговину ову водити подъ своіомъ фирмомъ

ВЛАДИМИРЪ I. ТРКИЊЪ

препоручуе се и у будуће Вашој благонаклоности, и моли, да бы му подпись у смотреніе узети изволили.

У Шабцу 11. Новембра 1856.

ВЛАДИМИРЪ I. ТРКИЊЪ с. р.
РИСТА КОВАЧЕВИЊЪ с. р.

ДИМИТРИЕ МИЛОВАНОВИЊЪ

изъ Пріедора, кои е у Магарској буни у Србию дошао, доцнѣ съ Ђокомъ Станићемъ ортаковао и меану у Даросави држао, нека се лично яви у Експедицији Шумадинке, или нека писмено каже Учредничеству њномъ, гди се налази, како бы му се одъ отца и стрица добри гласи казати могли. Ко га по-

знае, умољава се, да га на овај позивъ пазљивимъ учини. (3—3)

(2—3) Подписаный узима честь препоручити се поштованомъ публикуму съ врло изреднимъ дуплимъ пивомъ, званимъ „унтерцайгъ“, са ценомъ врло умереномъ, одъ кога се у свако доба у изобилію имати може.

У Беогр. 23. Нов. 1856.

ФИЛИПЪ ГЕОРГИЕВИЊЪ
Арендаторъ Пиваре на Дунаву.